

Delregionalt samverkansorgan

Tema barn och unga

3 november 2023

Dagordning

Syfte

Ge en övergripande bild av centrala aktörers uppdrag och insatser för barn och unga samt göra nedslag kring några av dessa aktiviteter.

Pass 1 Fokus kommunen: 9 - 9.25

- Barnen i Malmö - Paulina Franzén
- Elevhälsans uppdrag - Anna Olin
- YAM i gymnasieskolan – Cecilia Laursen

Pass 2 Fokus kommunen och regionen tillsammans 9.35 -10

- Helheten av gemensamma verksamheter och satsningar - Paulina Franzén.
- Trygga barnet - Vickie Pergali och Tamara Sekulic
- Samverkan kring barn och unga på HVB - Emma Nilsson Sundström

Pass 3 Fokus regionen 10.10-10.30

Målgruppsanpassat utvecklingsarbete BUP Online - Annika Nilsson
Aktuell situation och förutsättningar för BUP:s uppdrag - Fredrik Löfgren

Fokus:
kommunens
insatser

Barnen i Malmö

- Knappt 80 000 barn 2022 varav hälften i grundskoleålder
- Gruppen ungdomar i gymnasieålder väntas växa snabbast de kommande tio åren
- 84 procent av barn 1-5 år inskrivna i förskola
- Drygt 80 procent av eleverna som går ut 9:an har gymnasiebehörighet
- Antalet barnfamiljer med ekonomiskt bistånd minskar
- Antalet barn i hushåll med hemlöshet minskar

Barn med behov av stöd från socialtjänst

Insatser för barn enligt SoL och LVU finns i arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) och enligt LSS och SoL funktionsstödsförvaltningen (FSF)

- Drygt 9300 barn aktuella hos ASF för en orosanmälan 2022 – knappt 12 procent av barnen i Malmö
- Lite mer än hälften leder till utredning
- Cirka 3400 barn fick en insats någon gång under året - tre fjärdedelar i öppenvård. ASF når även ett stort antal föräldrar och barn genom föräldrastöd och föräldrakurser.
- 558 barn var aktuella för insatser, ffa enligt LSS, hos FSF den 1 oktober 2023. Majoriteten är tonåringar.

Grundskolan och gymnasieskolan inklusive HSL

Anna Olin, enhetschef medicinska elevhälsan grundskoleförvaltningen,
samt verksamhetschef HSL

Grundskola och gymnasium inklusive HSL- verksamheter inom skolan

Efter Förskolan tar skolan vid. Det innebär även att Medicinska elevhälsan tar över efter BVC

Skolan är obligatorisk och på så vis träffar grundskolans personal eleverna varje dag under 10 års tid och sen tar gymnasiet över.

Inom skolans arena finns Elevhälsoteam som leds av rektor, men inkluderar även personal som lyder under Hälso- och sjukvårdslagen. De har en medicinskt ledningsansvarig chef också.

Lagstadgade professioner inom EHT är:

Rektor, skolsköterska, kurator, psykolog och specialpedagog.

Elevhälsa ska inkludera all personal på skolan och märkas på hela skolan och i alla klassrum.

Elevhälsoarbetet inom varje skolenhet

Tvärprofessionellt arbete som samverkar inom EHT och ska verka på hela skolan.

Olika professioner har tydliga uppdrag och speciella utbildningar.

- Specialpedagog
- Kurator.
- Medicinsk elevhälsa (skolsköterska, skolläkare)
- Psykolog

Varje person/barn/ungdom är en helhet där ett holistiskt och personcentrerat förhållningssätt och samarbete för varje elevs bästa är viktigt. Inkluderat alla aspekter, så som även psykisk hälsa, skolnärvaro, fysiskt mående och sociala relationer.

STFL – systematiskt tillsammans för lärande

Basprogram ska genomföras varje läsår.

Basprogram Medicinska elevhälsan

Skolår	Innehåll	Skolsköterskans insats	Skolläkarens insats
Förskoleklass	Hälsobesök med elev och förälder Hälsodeklarationer	-Genomgång av BHV-journal. inklusive vaccinationsstatus -Upprättande av SHV-journal -Information från vårdnadshavare angående elevens hälsa -Information från förskoleklassens personal ang. elevens utveckling och inlärningssituation vid behov -Hälsosamtal -Längd/vikt/syn samt ryggkontroll vid hereditet och ev. motorikkontroll. -Hörselscreening	A Om tidigare hälsoundersökning ger skäl och/eller vaccinationsplanering. B Om vårdnadshavaren så önskar av skäl relevanta för elevens vardag i skolan. C Om undersökningen visar ny avvikelse. D Om skolsköterskan anser att hälsotillståndet kräver skolläkarbedömning.
1			Till läkare enl. A+B+D
2	Planerat besök Vaccinering	-Längd/vikt/syn/samtal -MMR vaccination	Till läkare enl. A-D
3			Till läkare enl. A+B+D
4	Hälsobesök Hälsodeklarationer	-Längd/vikt/rygg -Hälsosamtal -Information från lärare vid behov	Till läkare enl. A-D
5	Vaccinering	-HPV vaccination	Till läkare enl. A+B+D
6	Planerat besök	-Längd/vikt/rygg	Till läkare enl. A+B+D
7 alt. 8	Hälsobesök Hälsodeklarationer	-Längd/vikt/rygg -Hälsosamtal -Information från lärare vid behov	Till läkare enl. A-D
8	Vaccinering	-dTp vaccination	
9			Till läkare enl. A+B+D

I gymnasiet erbjuds hälsosamtal i år 1

Hur hänger det hela ihop?

Psykisk hälsa

Fysisk hälsa

Tillgänglig lärmiljö

Närvaroarbete

Malmö gemensam satsning Suicidförebyggande arbete, Delregionala stimulansmedel.

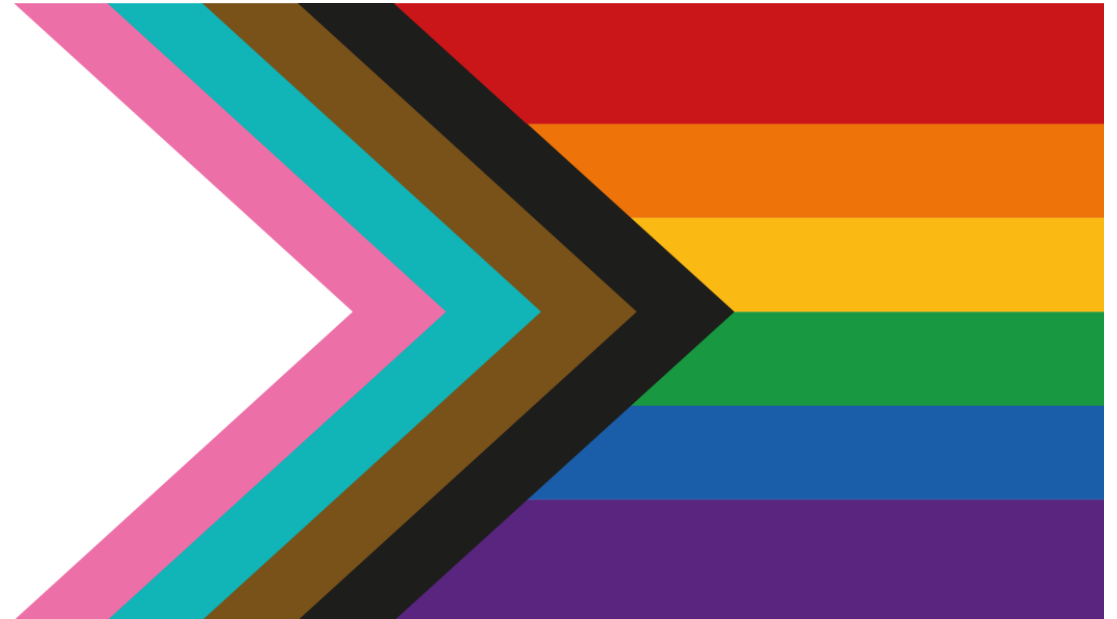
GrF gjorde insats Våga fråga, som ska fortlöpa.

En viktig del, men ingår i det samlade förebyggande arbetet med psykisk hälsa, som ingår i den dagliga verksamheten.

Gymnasiet har infört YAM

Till stöd för trygga, öppna och inkluderande miljöer; HBTQIA+ certifierad elevhälsa

Skolan har ett likabehandlingsuppdrag som ska genomsyra hela verksamheten och avspeglas i förhållningssätt, undervisning, regler och rutiner.

CCD – Cities changing Diabetes

Malmö stad deltar i Cities Changing Diabetes, ett globalt partnerskapsprogram. Staden kraftsamlar bakom Cities Changin Diabetes, ett program som möjliggör för städer att kartlägga och sätta in åtgärder mot sin urbana diabetesutmaning. I ett unikt samarbete med Region Skåne, Malmö universitet och läkemedelsföretaget Novo Nordisk har staden identifierat tre fokusområden.

*Dessa är att **förebygga övervikt bland barn**, att förebygga fetma och typ 2-diabetes bland vuxna samt att reducera komplikationer bland personer med redan diagnosticerad typ 2-diabetes. Nu implementeras interventioner och samarbeten som staden har arbetat fram tillsammans med berörda aktörer.”*

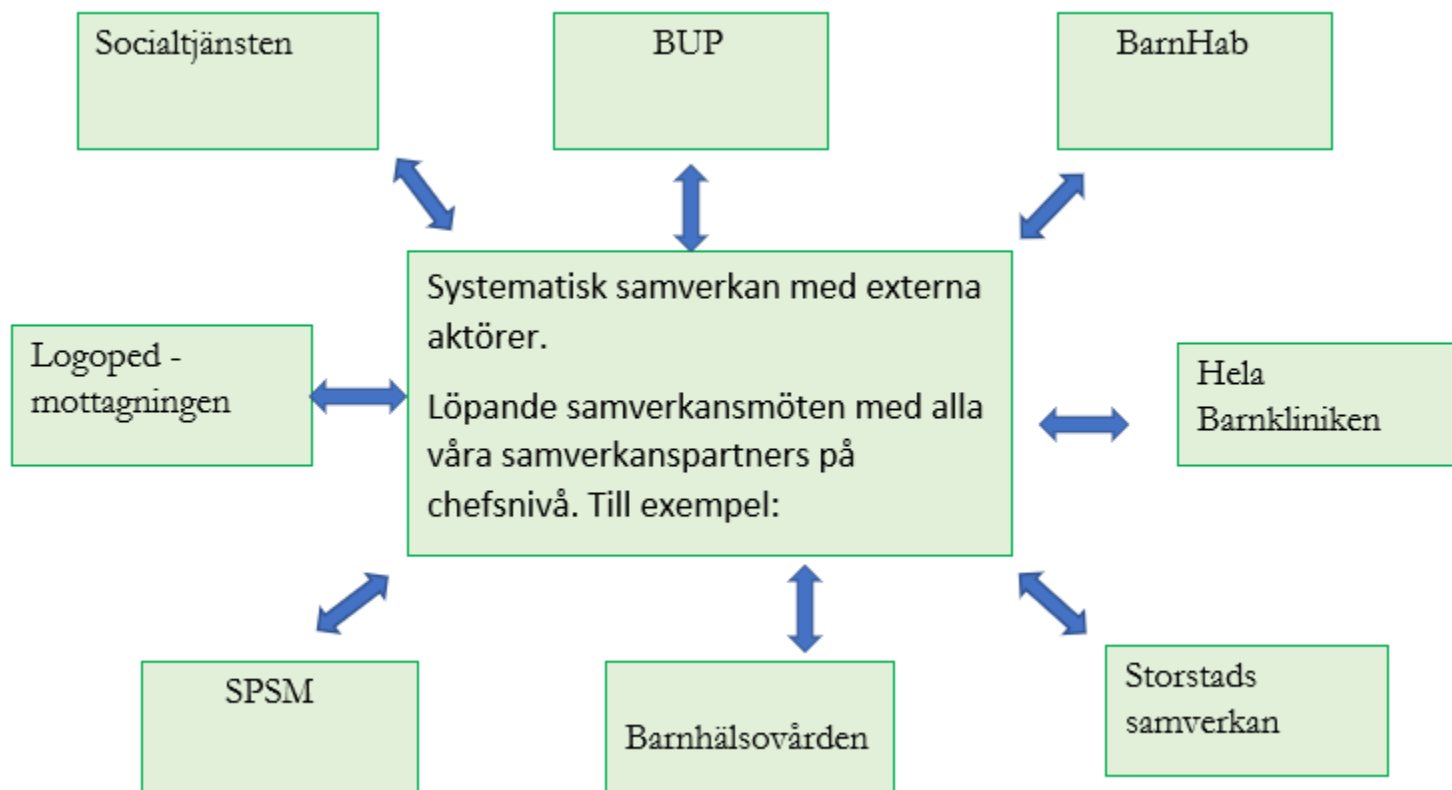
Förskola: Samarbete med BVC att utbilda pedagoger kring tex portionsstorlek till mindre barn. Vikten av rörelse i leken.

Skola: Tar över efter BVC – Prata om Grunda Sunda Vanor. Fokusera på aktiviteter med låga trösklar men stora effekter. Inom rörelse och kost.

Skola: också fortsatt arbete kring god psykisk hälsa.

Hur hänger det ihop ? Skolans del i barnens liv

Centralt stöd finns till lokala EHT.

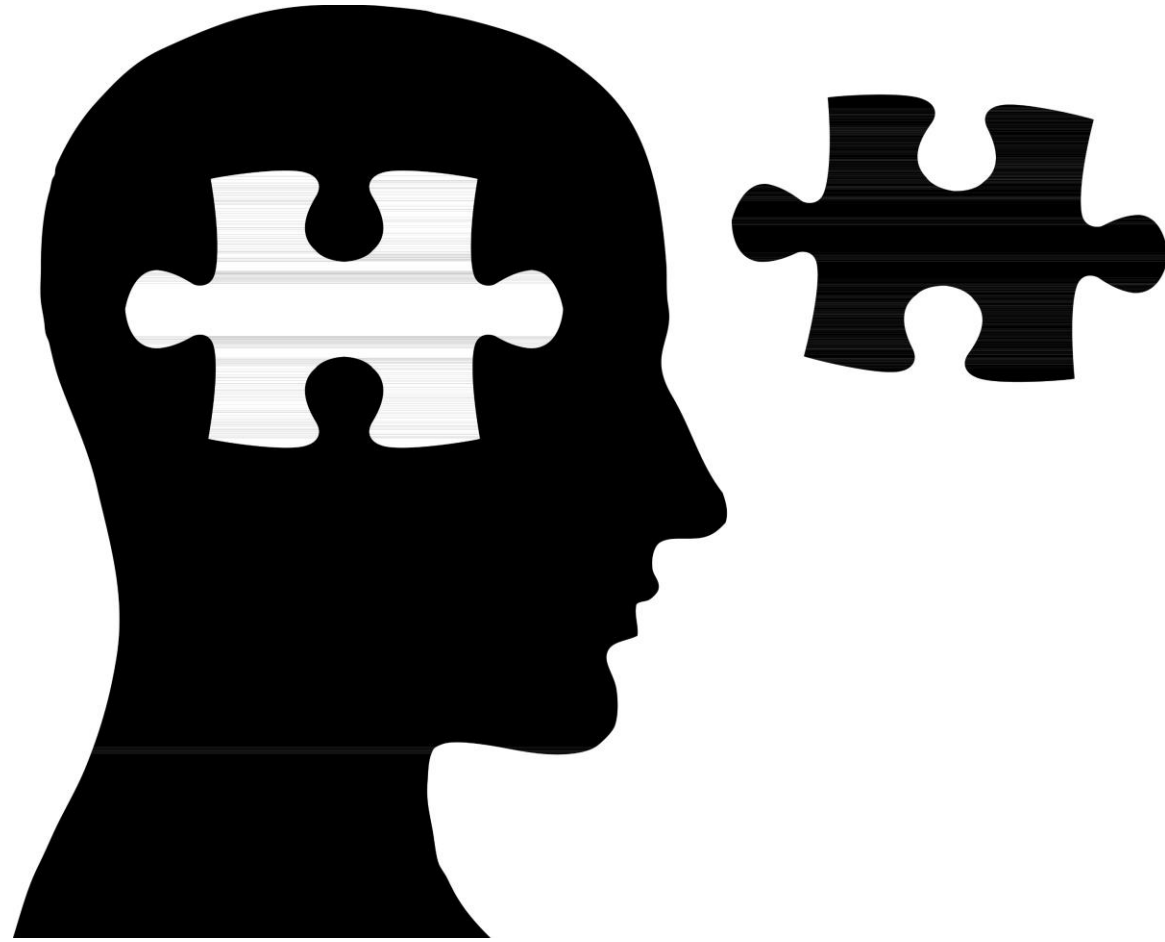
Allt syftar till att det ska vara bra och fungerande för varje elev.

EHT:s samarbete lokalt är av grundläggande betydelse.

Youth Aware of Mental Health - YAM

Cecilia Laursen, psykolog gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

YOUTH AWARE OF MENTAL HEALTH

YAM

Evidensbaserad och manualstyrd metod

Känslor och känslohantering

Förstå och hantera känslor som oro, motivation och stress.

Grundläggande färdigheter

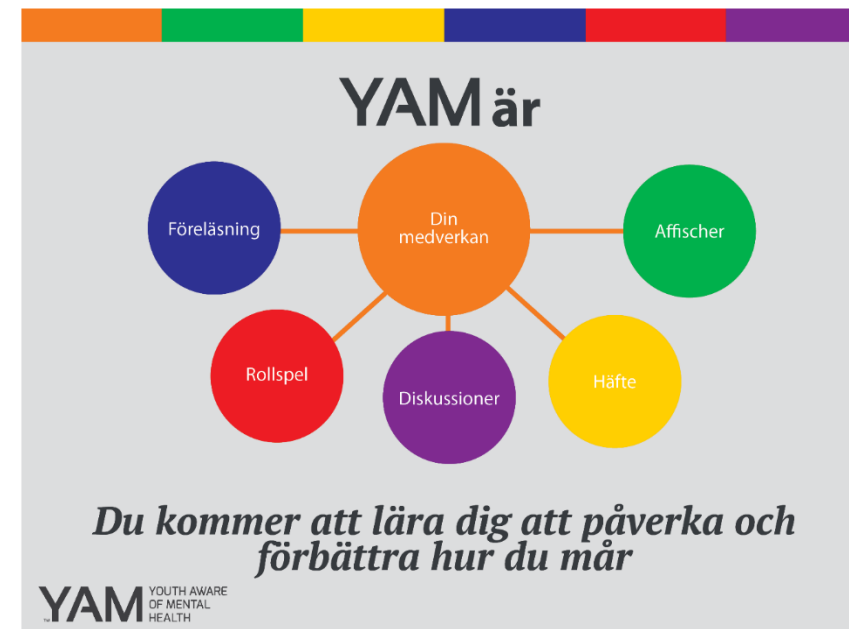
Exempelvis problemlösning, konflikthantering och sätta gränser.

Faktorer som påverkar psykisk hälsa

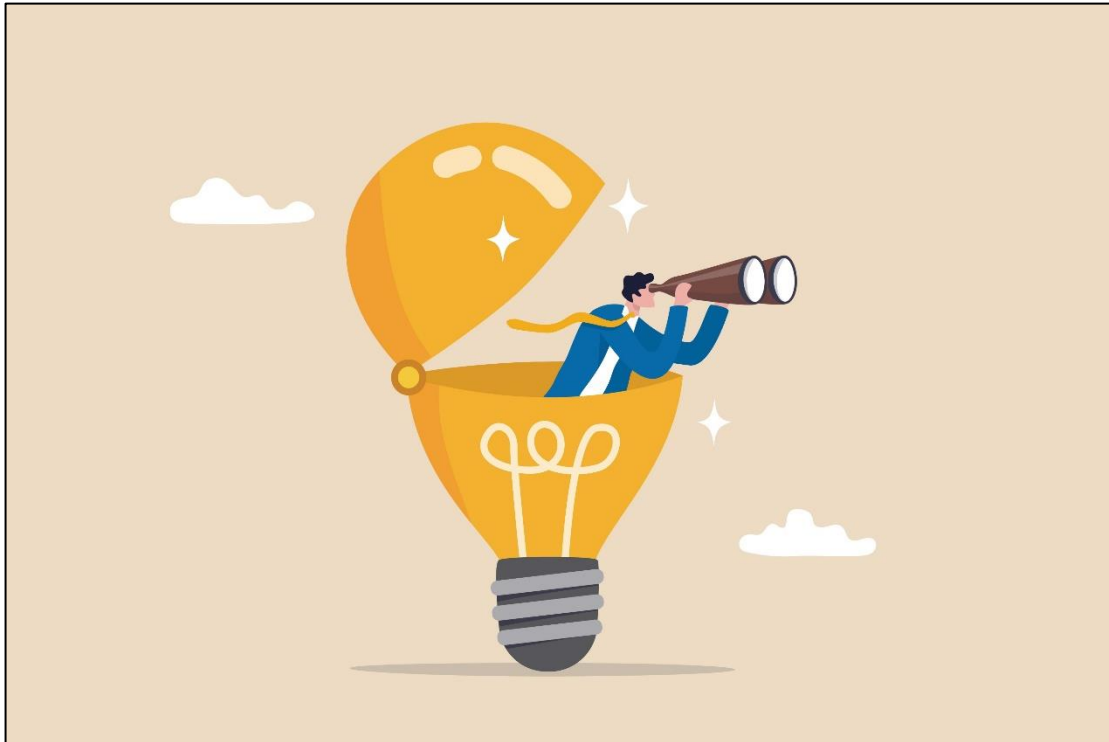
Till exempel motion, sömn, sociala medier och samhällsfaktorer.

Psykisk ohälsa

När och hur man bör söka hjälp vid psykiska besvär.

Siffror under ett läsår

---

60 klasser

1200 elever per läsår om snittet är 20 elever per klass

---

7 skolor, Agnesfrids gymnasium, Pauliskolan, Malmö
Citadellsgymnasium, Malmö Latinskolan,
Universitetsholmens gymnasium, Valdemarsro Gymnasium
och Malmö Restaurangskola

---

17 instruktörer som träffar elever i helklass
+ samordnare som schemalägger

Frågor?

Mail till

Lisa.lundblad@malmo.se

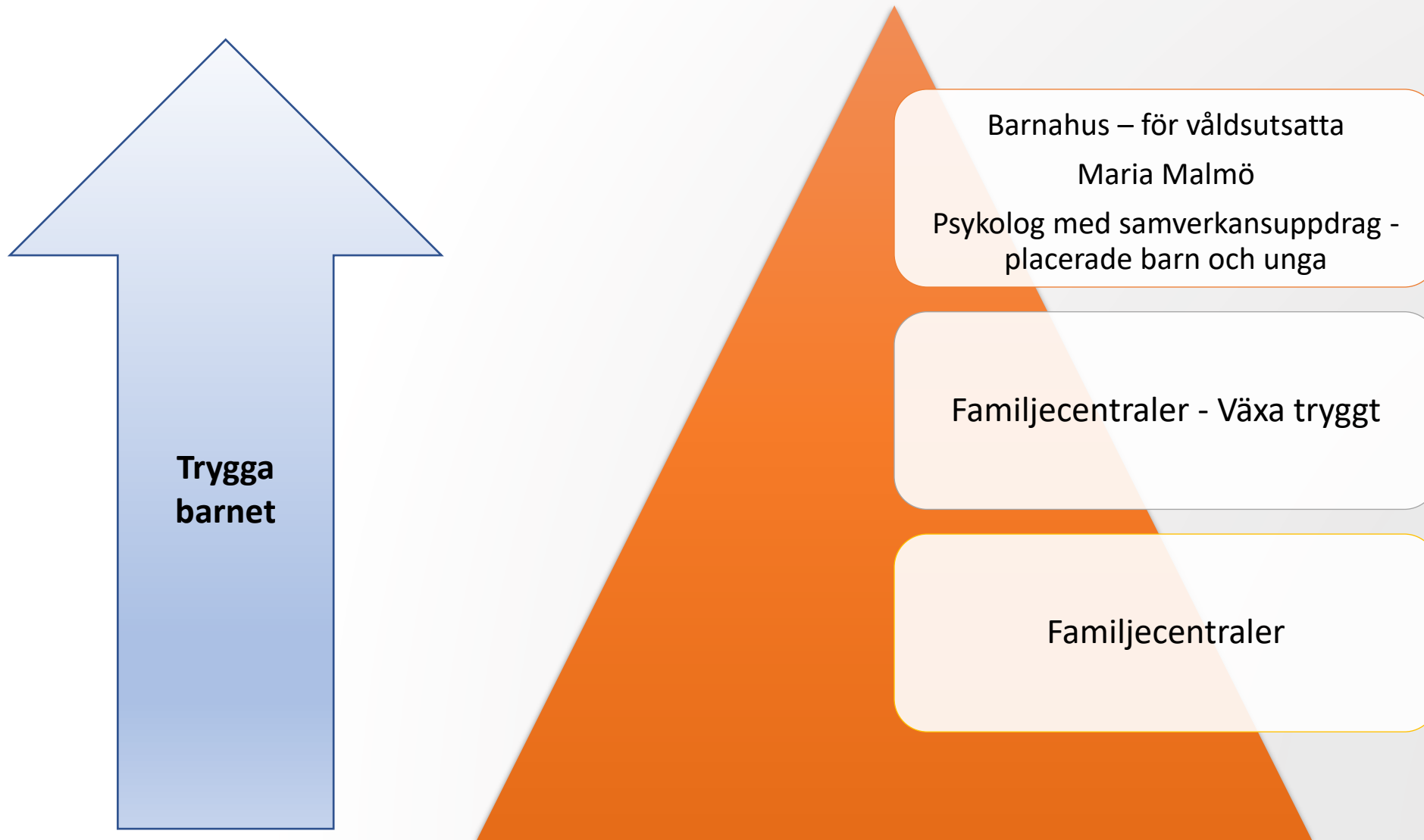

PAUS

Fokus: kommunen
och regionen
tillsammans

Gemensamma verksamheter och modeller

Trygga barnet

En bra start i livet för alla barn!

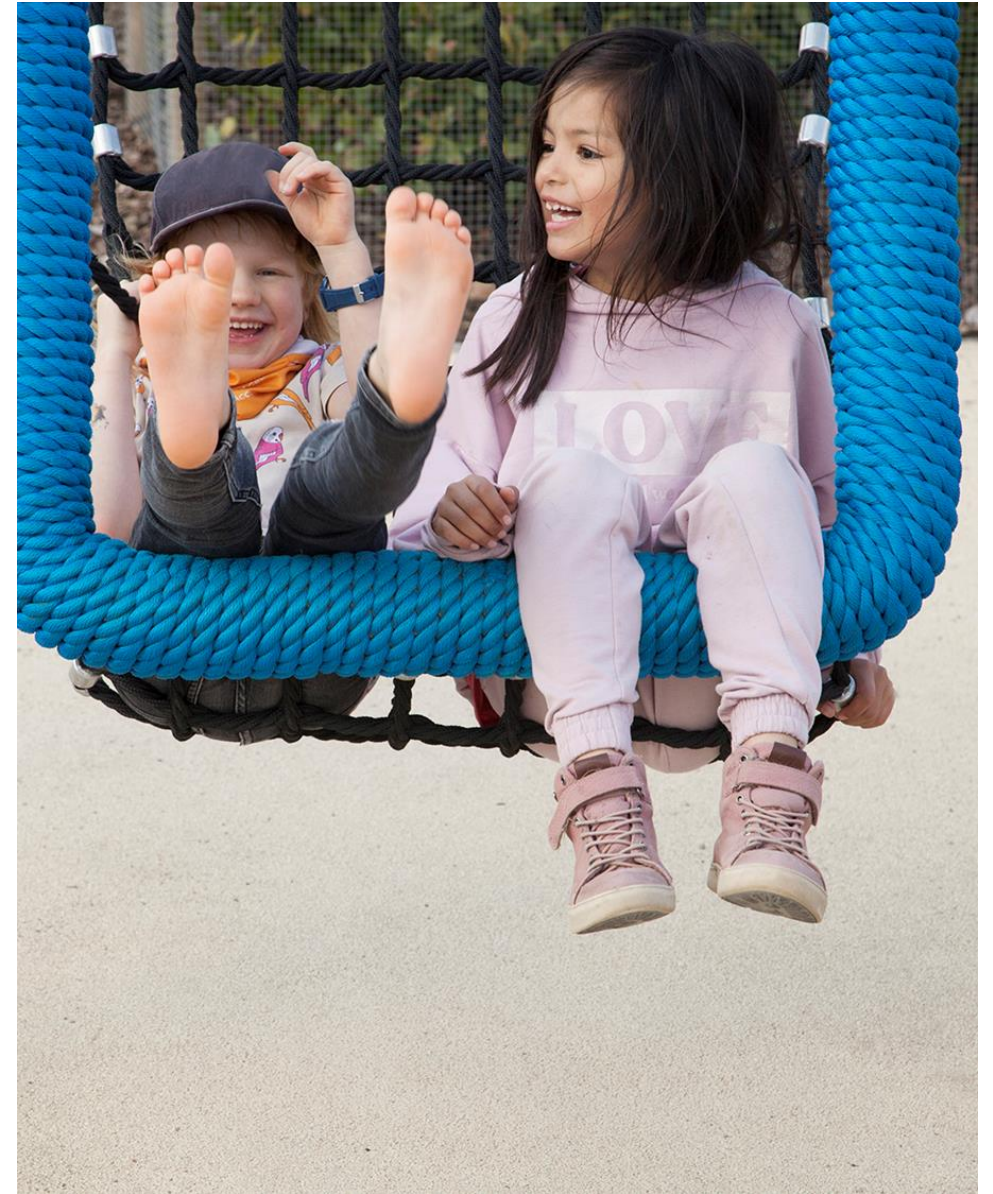
Modell för samverkan kring samordnat stöd till barn 0-15 år

Modellen Trygga barnet syftar till att systematisera tidig upptäckt av ogynnsam utveckling hos barn för att möjliggöra rätt stöd i rätt tid!

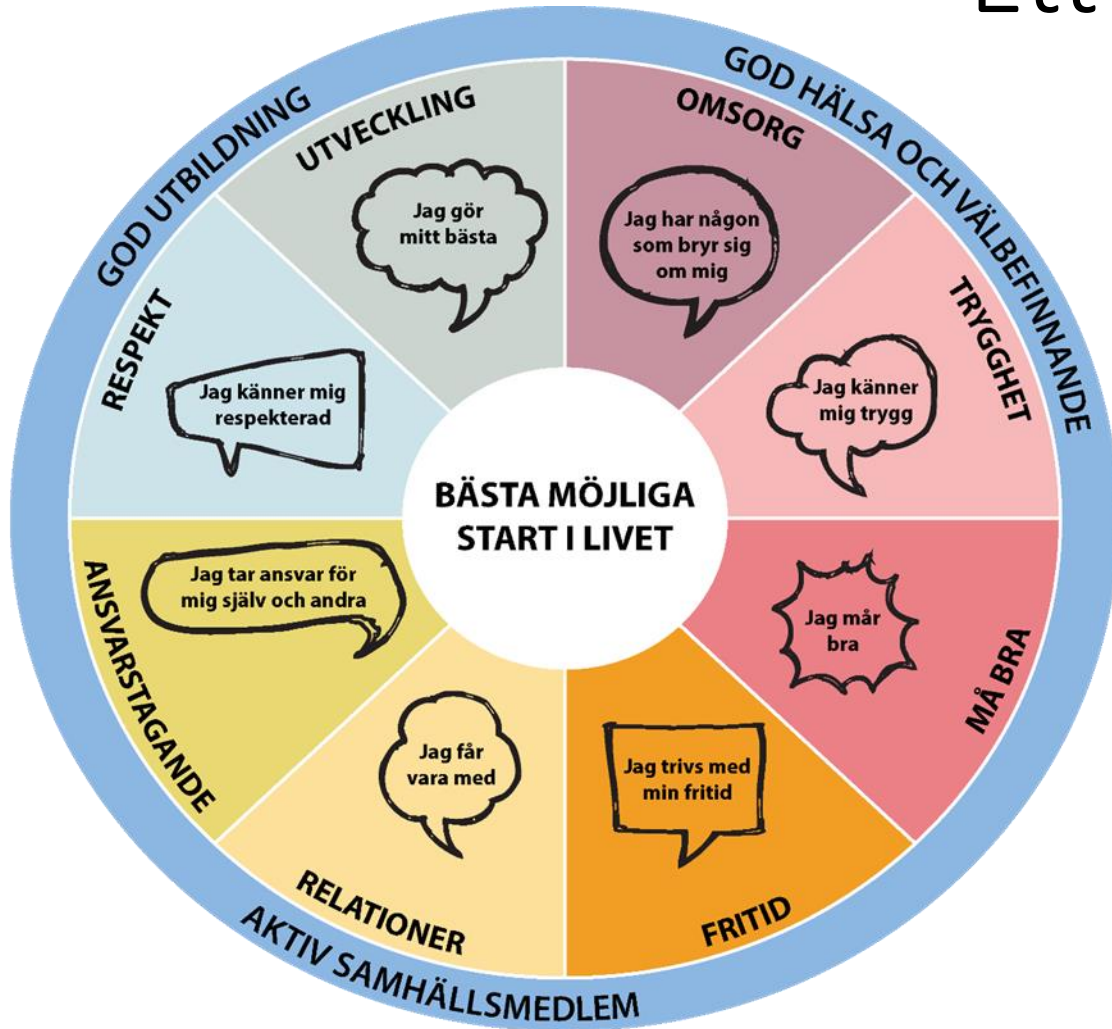

Trygga barnet

- Trygga barnet är en modell för samordnat stöd till barn som kan användas av förskola, skola, vård och socialtjänst.
- Arbetssättet bygger så långt som möjligt på befintliga strukturer och rutiner i verksamheterna för att stödja ett barn.
- Trygga barnet bygger på gemensamt förhållningssätt, roller, tydlig ansvarsfördelning, stödmaterial och barnteam.
- Trygga barnets utgångspunkt är gemensam förståelse av välmående som främjar ett helhetsperspektiv.

Ett gemensamt förhållningssätt

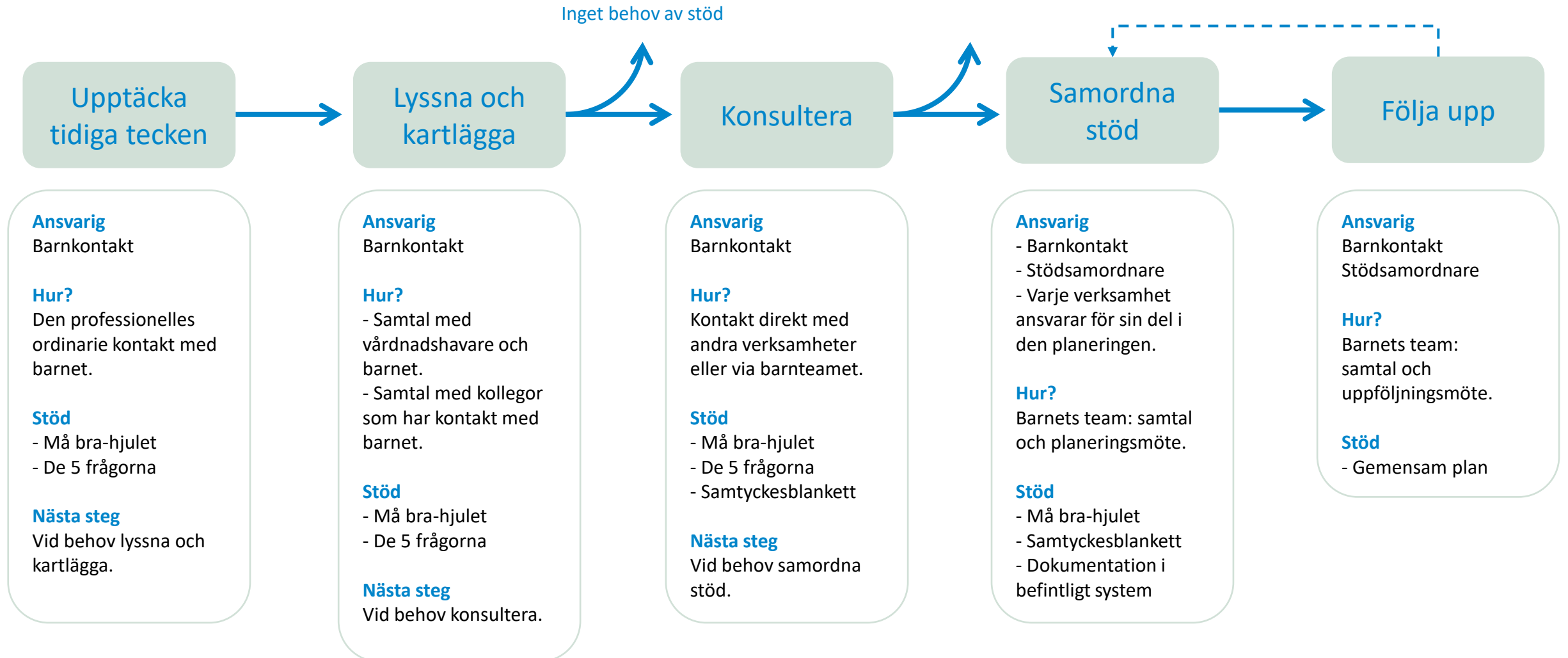

- Barnets behov och rättigheter är i fokus.
- Tidigt upptäckt och tidigt stöd.
- Möjlighet för både barn och vårdnadshavare att vara delaktiga och påverka innehållet i stödet.
- Tillgång till tidigt och samordnat stöd utifrån det enskilda barnets behov och situation.
- Professioner samlas för att tillsammans arbeta med familjen för att stödja barnet.
- Må bra-hjulet ligger till grund för gemensam förståelse av välmående som främjar ett helhetsperspektiv.

Trygga barnet modellen

Stöd startar och följs upp inom
den egna verksamheten

Orosanmälan enligt 14 kap 1§ SoL görs
när som helst under processen

Vad händer inom Trygga Barnet nu?

Tack för oss!

Tamara Sekulic & Vickie Pergali processledare-Trygga Barnet.

Psykolog med samverkansuppdrag

Emma Nilsson Sundström leg psykolog

Bup Mellanvård

Samverkansparter

- Bup Malmö (vuxenpsykiatri Malmö)
- Arbetsmarknads- och socialförvaltningens (AFS) hem för vård och behandling (HVB), Klivet öppenvård, stödboendeverksamheterna i Malmö stad, HVB Kriscenter och heder, Enebackens barn- och familjeinstitution

Bakgrund och syfte

- Påbörjades januari 2021
- Hårt psykosocialt belastade barn och ungdomar som ofta uppvisar svårigheter att hantera sjukvårdskontakter
- Syfte: underlätta i barn- och vårdnadshavares situation samt ge ytterligare möjlighet att stärka egna funktioner och färdigheter

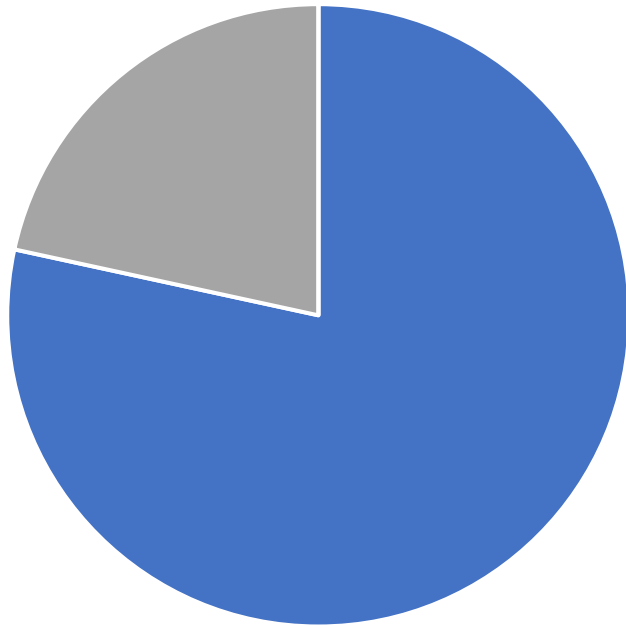

Arbetet i praktiken

- Handlednings- och utbildningsinsatser till personal på boenden
- Fungera som en länk mellan befintliga barnpsykiatriska- och vuxenpsykiatriska kontakter
- Erbjuda utökade insatser till barn och ungdomar i de fall det behövs

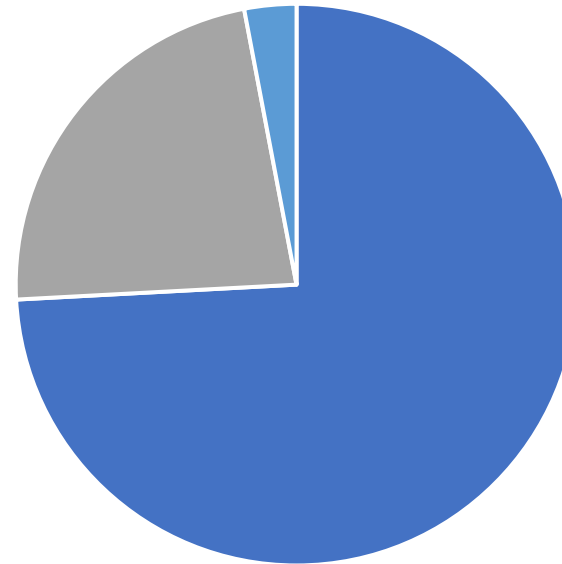
Utvärdering av projektet

Samverkanspsykologens insatser har varit hjälpsamma för mig/oss i personalen

■ Instämmer helt ■ Instämmer i viss grad ■ Instämmer inte alls

Samverkanspsykologens insatser har varit hjälpsamma för ungdom/ungdomar boende hos oss i verksamheten

■ Instämmer helt ■ Instämmer i viss grad ■ Instämmer inte alls

Tid för frågor

Tack för uppmärksamheten!

Välkommen att höra av dig vid eventuella frågor

emma.nilssonsundstrom@skane.se

PAUS

Fokus: regionen

Målgruppsanpassat utvecklingsarbete tillsammans med barn och unga i Malmö

Gemensamt uppdrag och utmaning kring psykisk (o)hälsa

- kräver samverkan och nya tjänster
- som möter barn och ungas behov

- Hur kan vi öka barn och ungas välbefinnande, förebygga och hälsofrämjande
- Hur kan vi skapa insatser som når ut till barn och unga, och når in (användbarhet i praktiken?)
- Hur kan vi skapa insatser som når viktiga vuxna att stödja barn och unga
- Hur kan våra insatser bli mer kostnads- och tidseffektiva

Folkhälsorapport

Barn och unga i Skåne 2021

Egenrapporterad psykisk ohälsa fortsätter öka

Går allt lägre ner i åldrarna

Stress (mycket kopplat till skolan)

Sömnproblem

Mobbning (skola och nätet)

Barnkonventionen är lag- ska omsättas i praktiken av alla aktörer

Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

– Artikel 6

Barnets rätt till hälso- och sjukvård

– Artikel 24

*Barnets rätt till information och delaktighet, att bli
lyssnad på och att det barnet anger ska tillmätas
betydelse*

– Artikel 12

Gemensam omställning till Nära vård

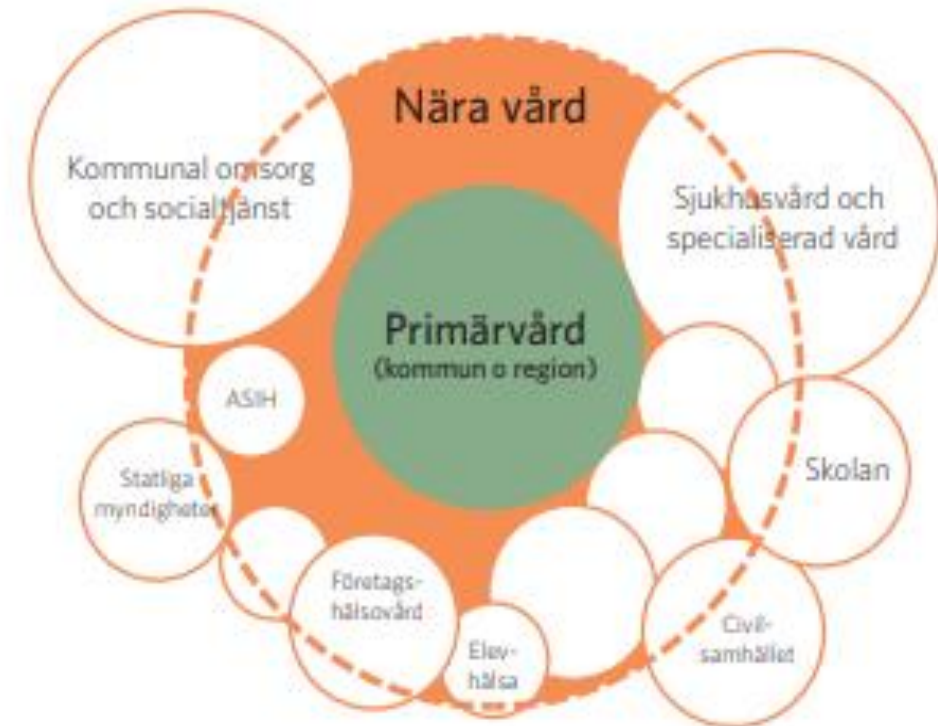
Nära vård är **ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg.**

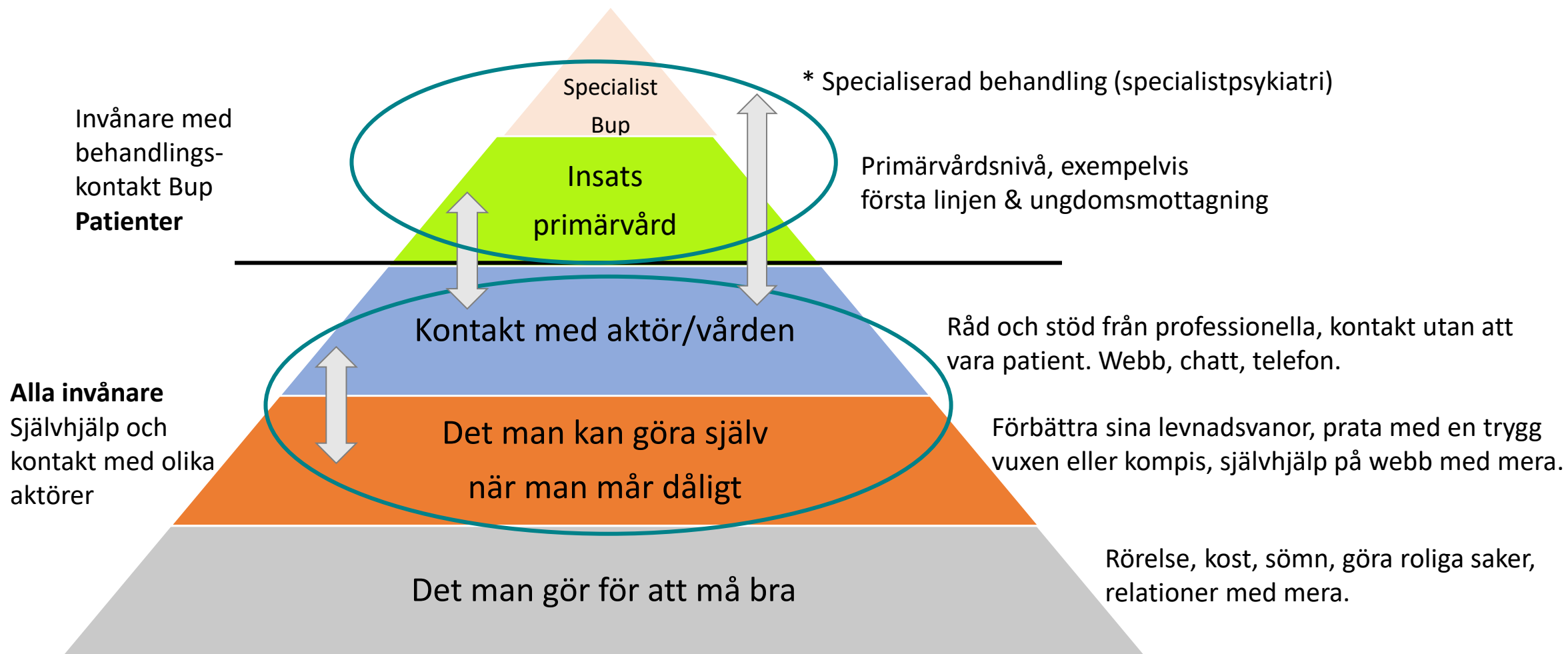
Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – **egenvården** – samt det stöd **kommuner och regioner** kan ge för att möjliggöra detta.

En mer **tillgänglig, närmare vård** kan tillsammans med **nya arbetssätt** i vården innebära att resurserna inom vård och omsorg kan användas bättre och därmed räcka till fler.

Omställningen syftar till en **sammanhållen** hälso- och sjukvård utifrån patientens **individuella behov och förutsättningar**.

Figur 1 • En beskrivning av de delar som ingår i Nära vård

Nya former av tillgänglighet med nya tjänster
Digitalt först – fysiskt när det efterfrågas och behövs

Utveckling och omställning med bl.a. metod Expertgrupp-barn

Viktigast lärdom och metodik i praktiken är förflyttningen från att jobba **för** barn till att jobba **tillsammans** med barn.

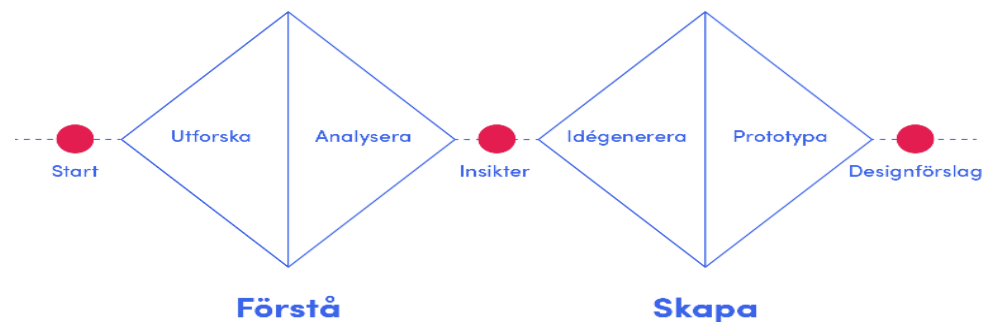
Inte bara fråga och lyssna, utan också **agera**: att göra något av det barnen säger.

Metoden är barnrättssäkrad och kan användas brett, på små och stora frågeställningar.

Barnkonventionen i praktiken!

Fråga
Lyssna
Agera

BRIS

En väg in — telefonrådgivning, triagering och tidsbokning

Cirka **95 procent** av de som kontaktar via telefon och 1177 är vårdnadshavare.

Workshops och Enkäter

Workshops med ungdomar från olika högstadie- och gymnasieskolor i olika delar av Skåne.

I Malmö St:Petri, Oxievångskolan och Universitetsholmen

Idag ca 30 workshops med 150 ungdomar och personal elevhälsa

Även WS med vuxna från brukarförening, ideella organisationer, elevhälsa som på olika sätt arbetar med psykisk ohälsa. Ca 100 personer.

Anonyma enkäter har använts vid olika tillfällen, för att få in en större mängd data.

Insikt: Ungdomar hittar inte det de söker kring sin psykiska (o)hälsa

Digitalt infödda och letar på webb efter fakta och egenvård

"Svårt att hitta
kvalitetssäkrad
information"

"Jag vill vara
anonym"

"Mest riktat mot
närstående och inget
man kan göra själv
som ungdom"

"Vi vet inte hur man tar
kontakt"

"Man är rädd att inte bli
tagen på allvar så man
väntar tills man mår
sämre"

"Hur gör man för att må bättre?"

"Hur vet jag om jag är deprimerad?"

Stegvisa insatser börjar här

Mottagarfunktion

Informera, ge råd och bedöma behov vid psykisk ohälsa

SYFTE: På ett enkelt, effektivt och tillgängligt sätt säkerställa att individen får rätt hjälp. Informera, ge råd och göra kvalificerade bedömningar av vårdbehov.

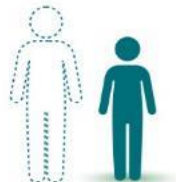
Vårdnadshavare,
elevhälsa,
socialtjänst, annan
vårdgivare

Remiss via 1177
eller post

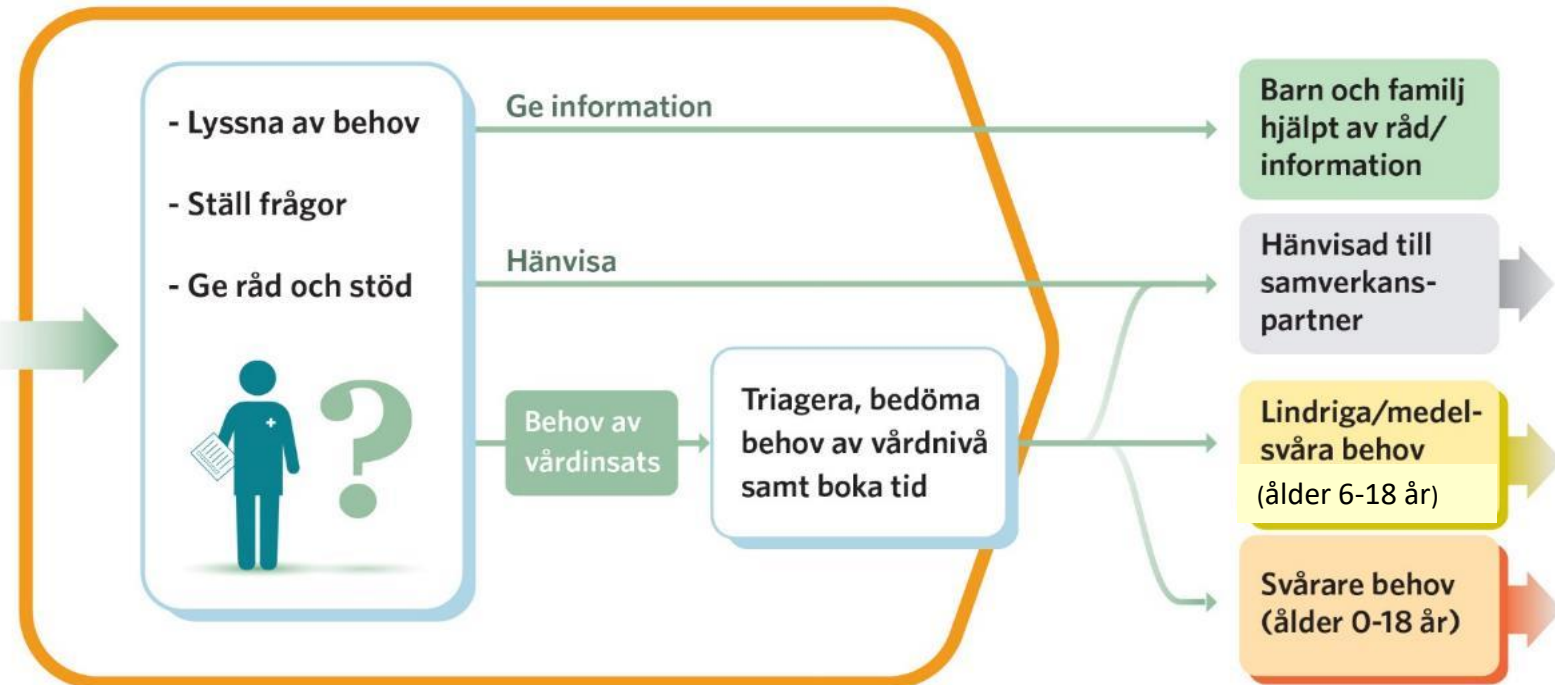
Ungdom

Ringa

Digital
En väg in
in fakta,
självhjälp och
kontakt
anonym chatt,
Ung Bup
kontakt

Bup Skåne Online

Digital En väg in

Fokus målgrupp **barn, unga och viktiga vuxna**

Webbtjänsten **framtagen tillsammans** med målgrupperna

Tillgänglighet dygnet runt årets alla dagar

Komplement och **påbyggnad** till dagens utbud

Primärprevention

Fakta, självhjälp och **kontakt**

Samlad och digital ingång kring psykisk (o)hälsa

Digitalt partnerskap till andra aktörers digitala utbud och kontaktvägar med kvalitetssäkrat innehåll, till exempel UMO.se, BUP.se, andra regionala och privata aktörer, kommuner, ideella aktörer med flera.

Målgruppsanpassade artiklar, filmer, föreläsningar, poddar och kontaktvägar

- Barn och unga
- Närstående och andra vuxna (tex lärare)

Bup Skåne online - råd till dig som är ung

Här hittar du fakta, självhjälp och tips på hur du kan ta hand om dig själv och din psykiska hälsa.

Råd till dig som vuxen

Här hittar du information och råd om hur du som förälder, närstående eller annan viktig vuxen kan hjälpa barn och unga.

Vad ska jag göra när jag känner mig stressad?

Mycket stress kan vara jobbigt, men det finns flera saker du kan göra för att stressa mindre.

Ensamhet och mobbning

Det finns mycket du kan göra för att känna dig mindre ensam. Om du blir mobbad har du rätt till att få hjälp.

När du känner dig ledsen eller är deprimerad

Om du känner dig nedstämd är det viktigt att ofta göra sånt du gillar och få stöd från andra.

När det är svårt att sova

Det finns flera saker du kan göra när du inte kan somna eller vaknar mitt i natten.

Om du oroar dig mycket eller känner ångest

Att känna oro ibland är normalt. Ångest kan vara obehagligt men det är inte farligt.

Om det är jobbigt i skolan

Det är vanligt att tycka skolan är tråkig eller svår. Men du har rätt till att trivas i skolan och få stöd när du behöver.

Hur funkar känslor?

Känslor kan både vara härliga och jobbiga. Ibland kan det vara svårt att sätta ord på vad du känner och tänker.

Vad behöver jag äta för att må bra?

Det är okej att äta dåligt ibland, men för att må bra behöver du få i dig näring och vitaminer.

Chatta anonymt med bup - för dig under 18

Behöver du prata med någon vuxen om hur du mår? Här kan du chatta anonymt med oss som jobbar på bup för att få råd om hur du kan må bättre. Chatten är öppen på tisdagar och torsdagar klockan 13-16.

[Om anonymitet och tystnadsplikt - så funkar chatten](#)

[Chatt med BUP Skåne](#)

Gemensam kraftsamling med digitalt partnerskap region, kommuner, ideella verksamheter och brukarföreningar

Ung i Höganäs

Är du mellan 12 och 20 år och bor i Höganäs kommun? Då har du hittat rätt! Här får du veta mer om aktiviteter för barn och unga och om hur du kan engagera dig och göra din röst hörd.

Aktiviteter på gång

Här hittar du aktiviteter för barn och unga.

[Läs mer](#)

Var med och påverka!

Läs mer om ungdomsrådet och olika dialogforum.

[Läs mer](#)

Ung och mår dåligt?

Här kan du läsa mer om vilken hjälp som finns.

[Läs mer](#)

Så jobbar vi med barns rättigheter

Läs mer om arbetet med barns rättigheter.

[Läs mer](#)

Så jobbar vi förebyggande

Läs mer om det alkohol- och drogförebyggande arbetet.

[Läs mer](#)

Mötesplatser

Läs mer om våra olika mötesplatser.

[Läs mer](#)

Är du ung och känner att du behöver stöd? Hit kan du vända dig.

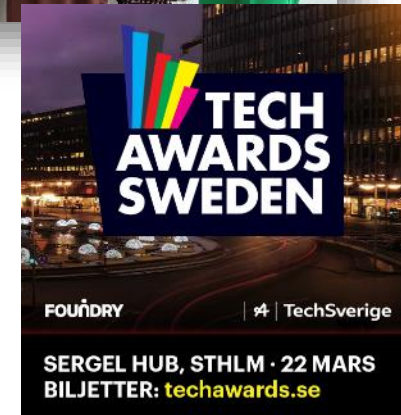

Relaterade länkar

- [Koll på soc - information om socialtjänsten för unga](#) ↗
- [Elevhälsan](#)
- [Barnhuset](#) ↗
- [Maria Skåne Nordväst](#)
- [BUP för dig under 18 år](#) ↗

Spridning

- Diabasen Hederspris 2022
- Nationella Innovationspriset; Lätt att sprida 2022
- Finalist Sweden teach awards 2023
- Vitalis (E-hälsomässa)
- Inera; en av modellerna för "Barnens 1177"
- SKR Kraftsamling
- SKR Nätverk EVI, FL och Spec.Bup
- Delregionala och regionala samverkan
- Barn och unga utskott
- Elevhälsönätverk
- Länkning från bl.a. kommuners hemsidor, appar mm
- Nyhetsbrev från skolor, affischer i skolmiljöer
- Malmö: Affischer i miljöer där unga bor och är i sin vardag
- Yam instruktörer
- Del av "Psyisk hälsa på schemat"
- Sociala medier; Facebook, Instagram, LinkedIn

Ungdomars röster om metodik och webbtjänsten Bup Skåne online

Jag tycker att det är jättebra att ni har såna här samtal, vad ungdomar tycker och inte bara vad vuxna tycker.

Man vill kanske inte söka hjälp direkt, bra med självhjälp.

Jättebra webbtjänst, lätt att hitta. Här finns allt man söker!

Viktigt med "självtester" för att förstå vad man kan göra själv och när man ska söka hjälp.

Bilderna är talande och beskriver ämnet bra.

Den är väldigt tydlig och enkel att använda.

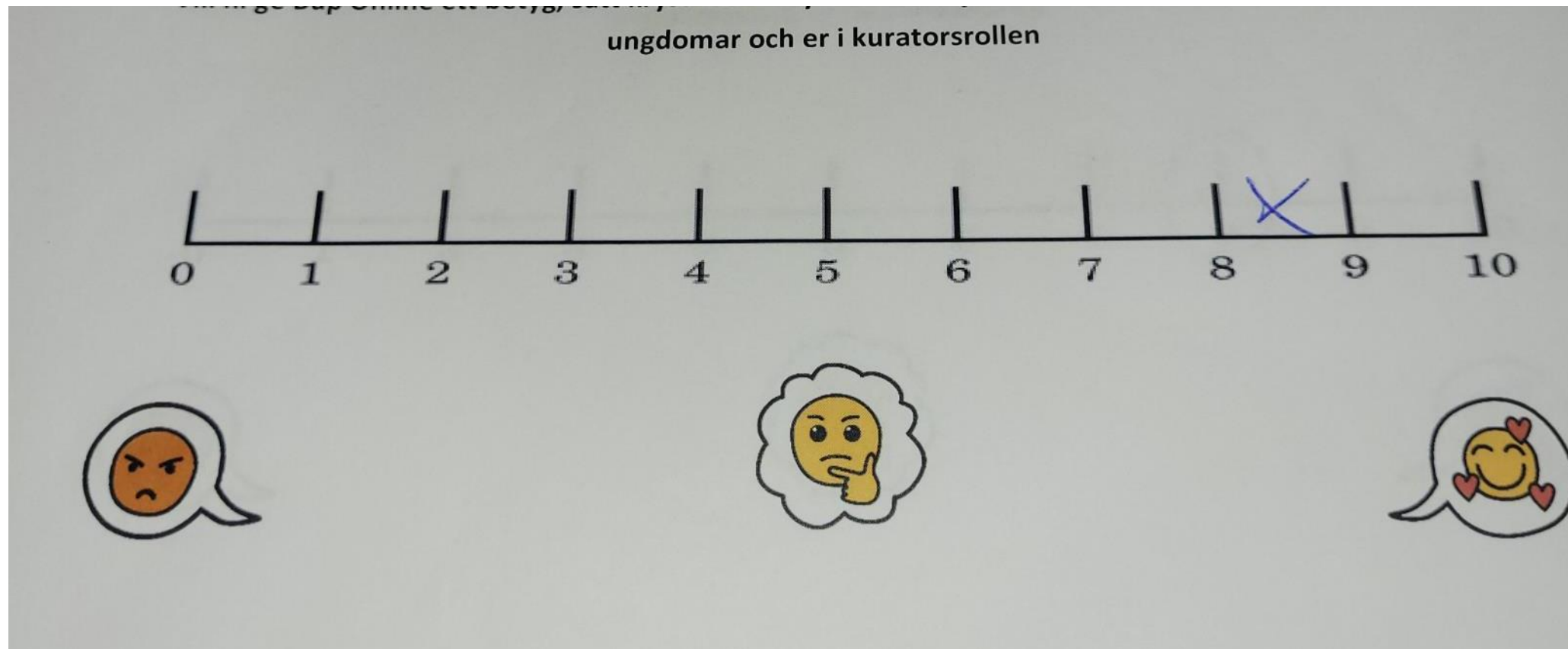
Detta är demokrati på riktigt.

Väldigt lätt att hitta.

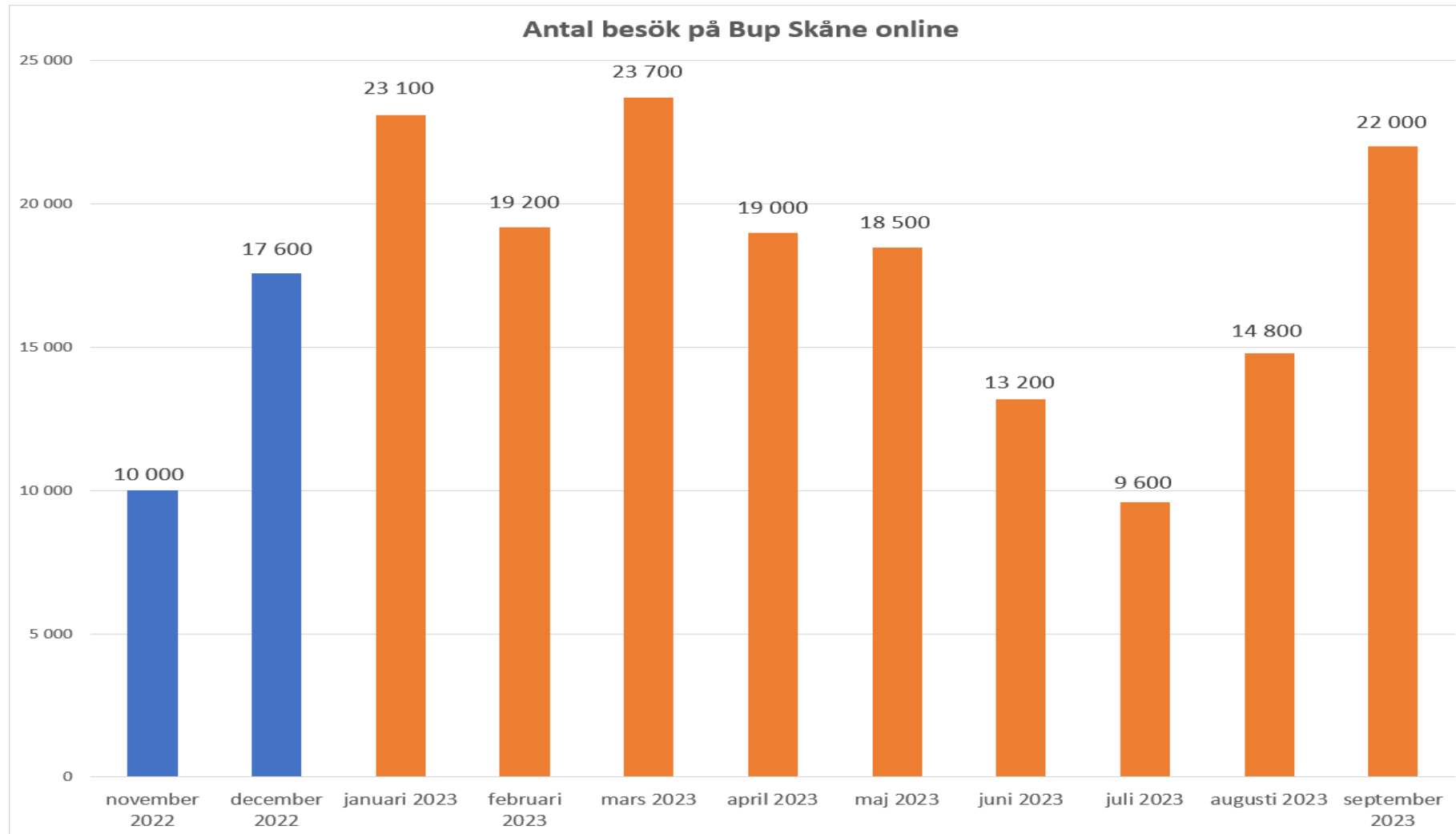
Man måste få vara anonym.

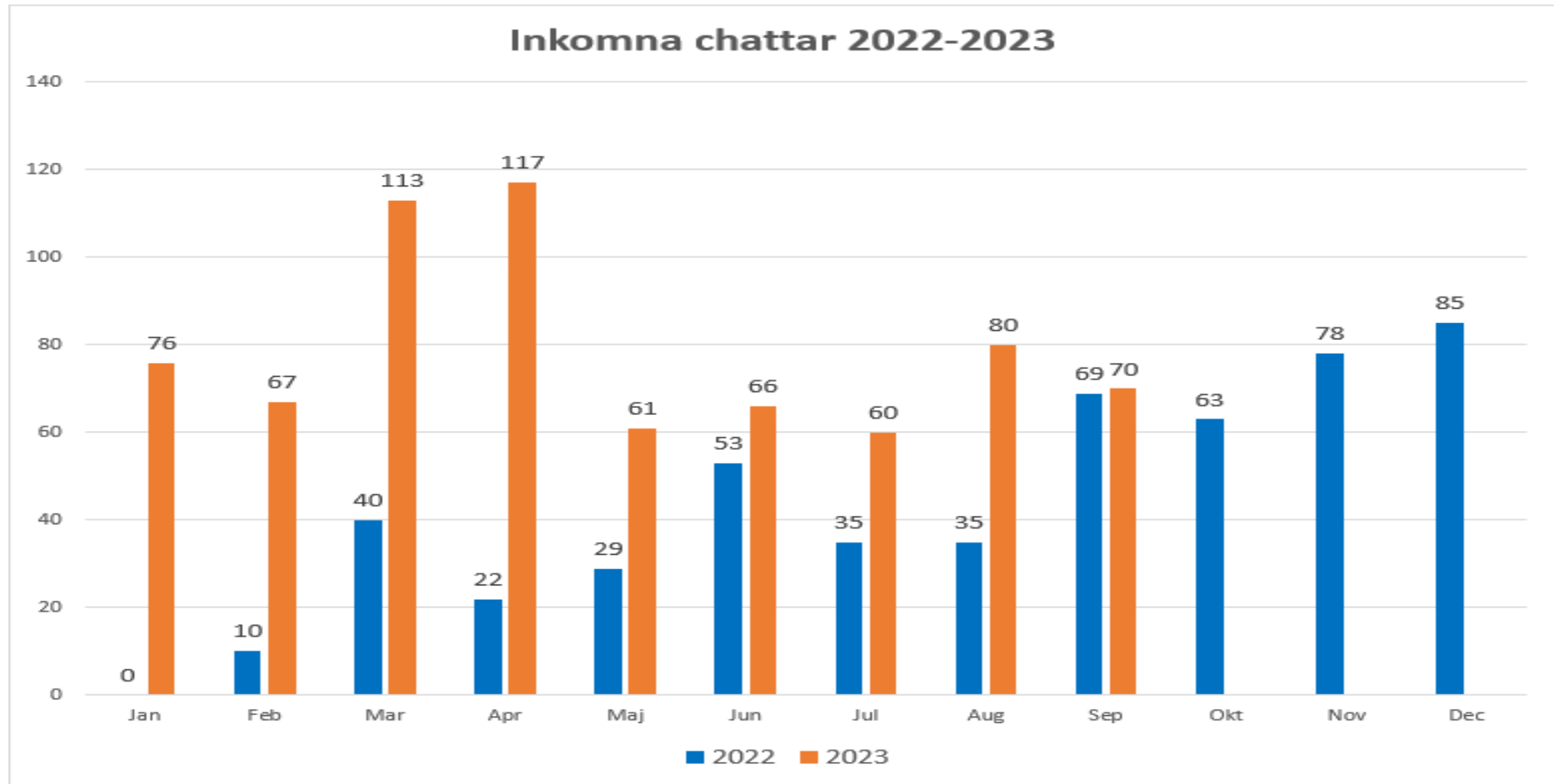
70 –tal kuratorer Malmö stads grundskoleförvaltning gav Bup online betyget 8,2 av 10 möjliga kring användbarhet ht 2023

163 100 besök (visningar olika sidor) jan-sept 2023

701 anonyma chattar jan – sept

Vad är mer på gång?

- Fler ws med nya skolor, bl.a. inriktning npf, Bup skola (sjukhus skola) och SiS skola – Malmö fortsatt med
- Bup redaktion med elevhälsan – Malmö kurator är med
- Utökat digitalt partnerskap med kommuner mfl
- Digitala utbildningar tex stress- och sömnskola – Malmö kommer vara med
- Chattbot – Malmö skolor är med
- Nao robotar med bl.a. Bup online "manus" – Malmö projekt
- Fler artiklar, fler ämnen
- Fler kortfilmer (textas på arabiska och engelska)
- Del av 1177 direkt
- Youtube kanal
- Reels
- Söker EU medel för innovationsutveckling och uppföljning

Tack!

[Start](#) [Mottagningar och avdelningar](#) [För barn och unga](#) [Psykiatri för vuxna](#)

[Start](#) / [För barn och unga](#)

För barn och unga

Här hittar du råd och självhjälp för att må bättre psykiskt och hjälpa andra. Du hittar även kontaktvägar och information om hur du kan få hjälp.

Bup Skåne online - råd till dig som är ung

Här hittar du fakta, självhjälp och tips på hur du kan ta hand om dig själv och din psykiska hälsa.

Råd till dig som vuxen

Här hittar du information och råd om hur du som förälder, närstående eller annan viktig vuxen kan hjälpa barn och unga.

Kontakta Bup

Kontakta oss via chatt, telefon eller våra e-tjänster.

Vad kan jag få hjälp med på Bup?

Bup erbjuder rådgivning, behandling och utredning för dig som är under 18 år.

Första besöket på Bup

Här kan du läsa om hur besöket går till, och om vad som är bra att känna till inför ditt första besök på Bup.

Filmade föreläsningar

Lär dig mer om till exempel koncentrationssvårigheter, stress, sömnproblem och konflikter i familjen.

Annika Nilsson, Bup Skåne
Regional verksamhetsutvecklare
Annika.b.nilsson@skane.se

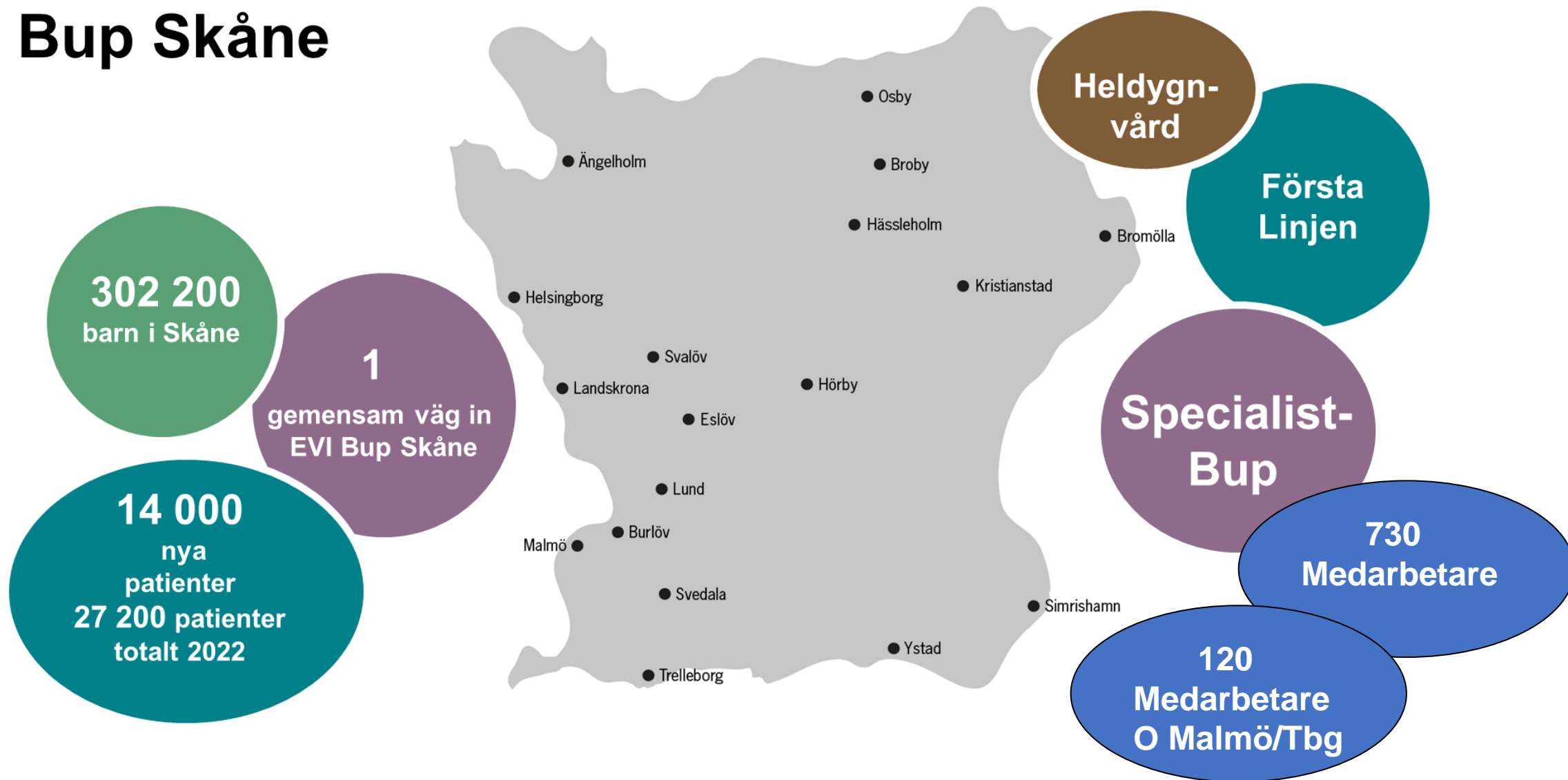

Bup Område Malmö

vad har hänt sedan sist?

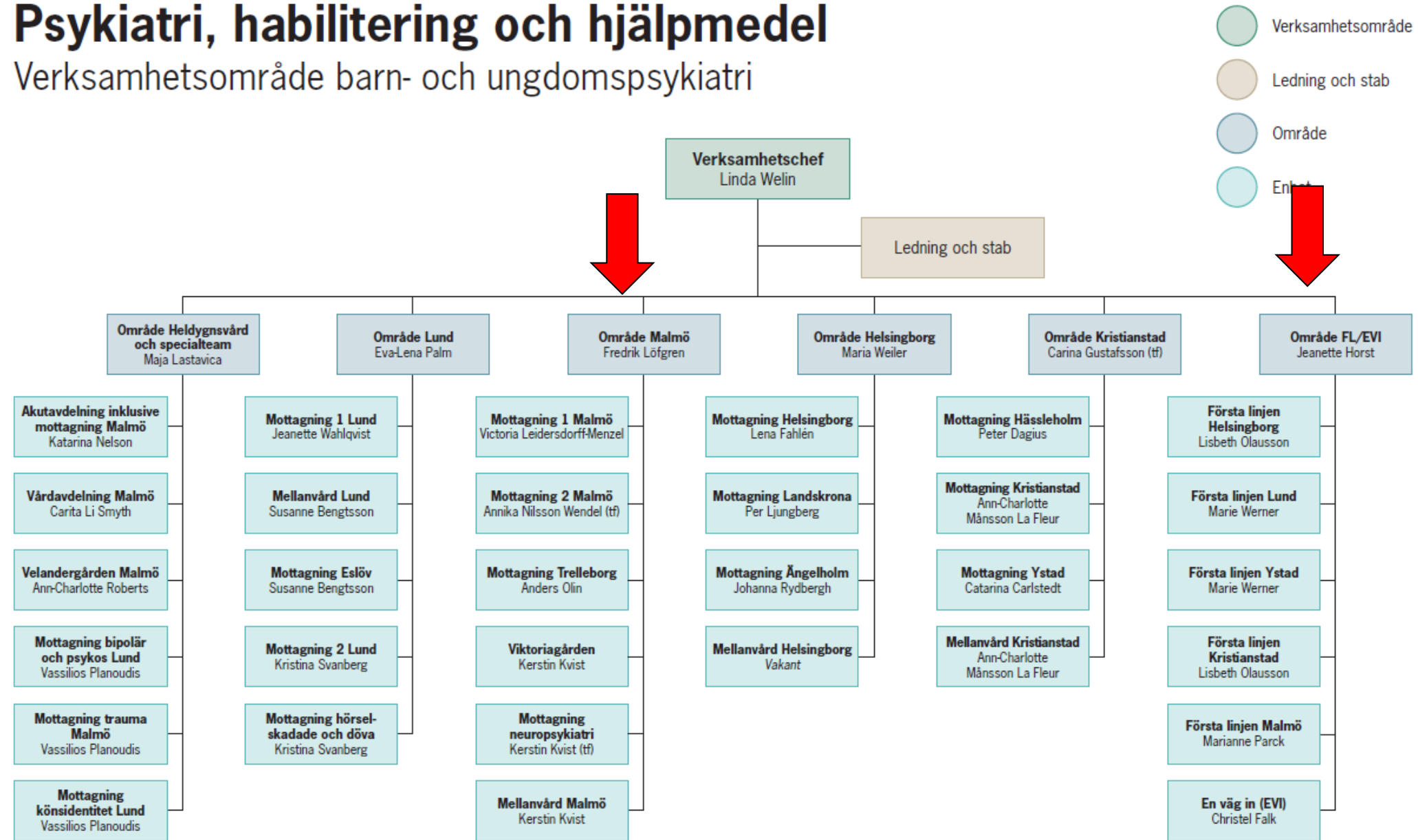
Fredrik Löfgren
Områdeschef/ leg. psykolog
BUP Område Malmö

Bup Skåne

Psykiatri, habilitering och hjälpmedel

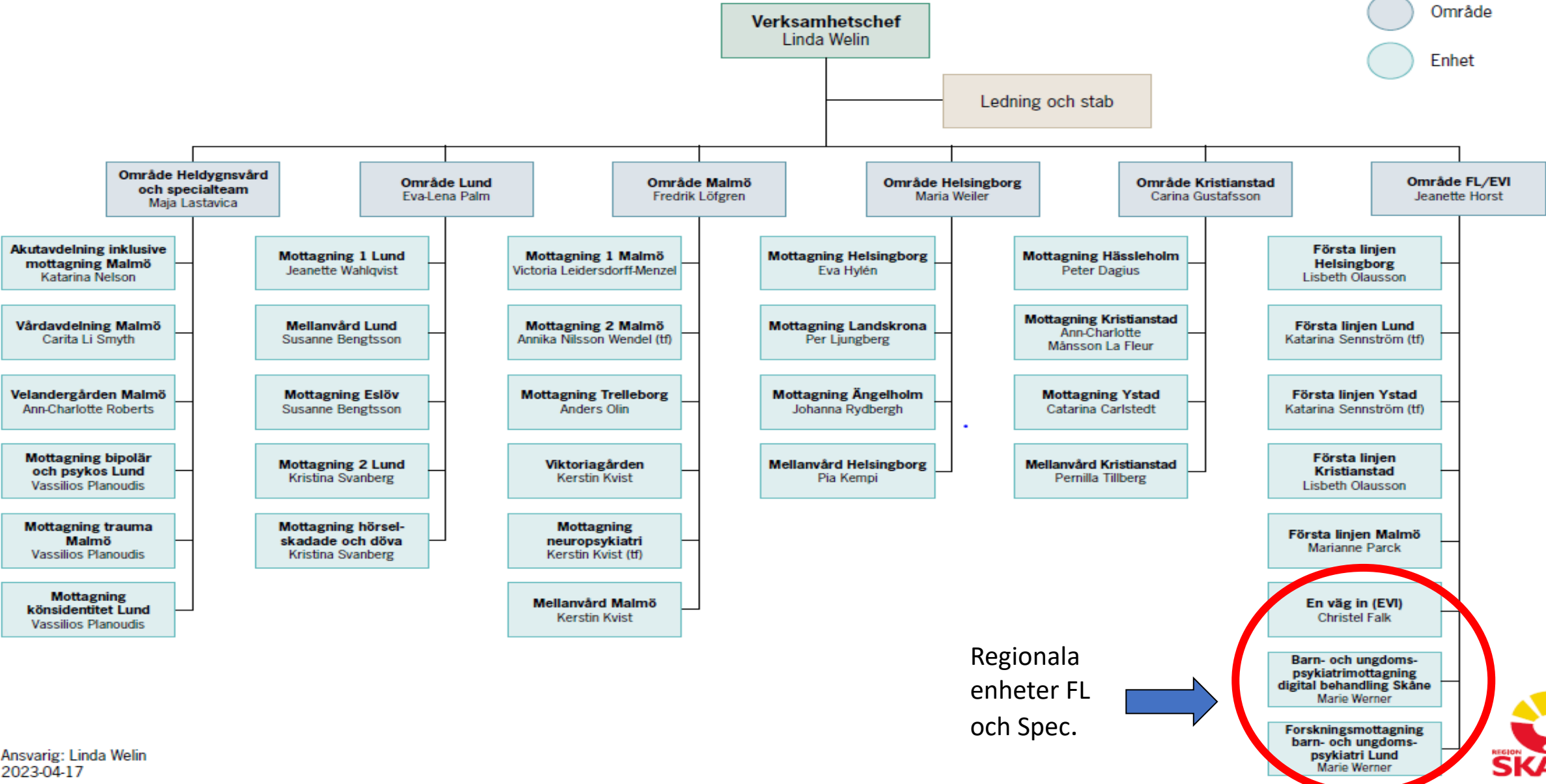
Verksamhetsområde barn- och ungdomspsykiatri

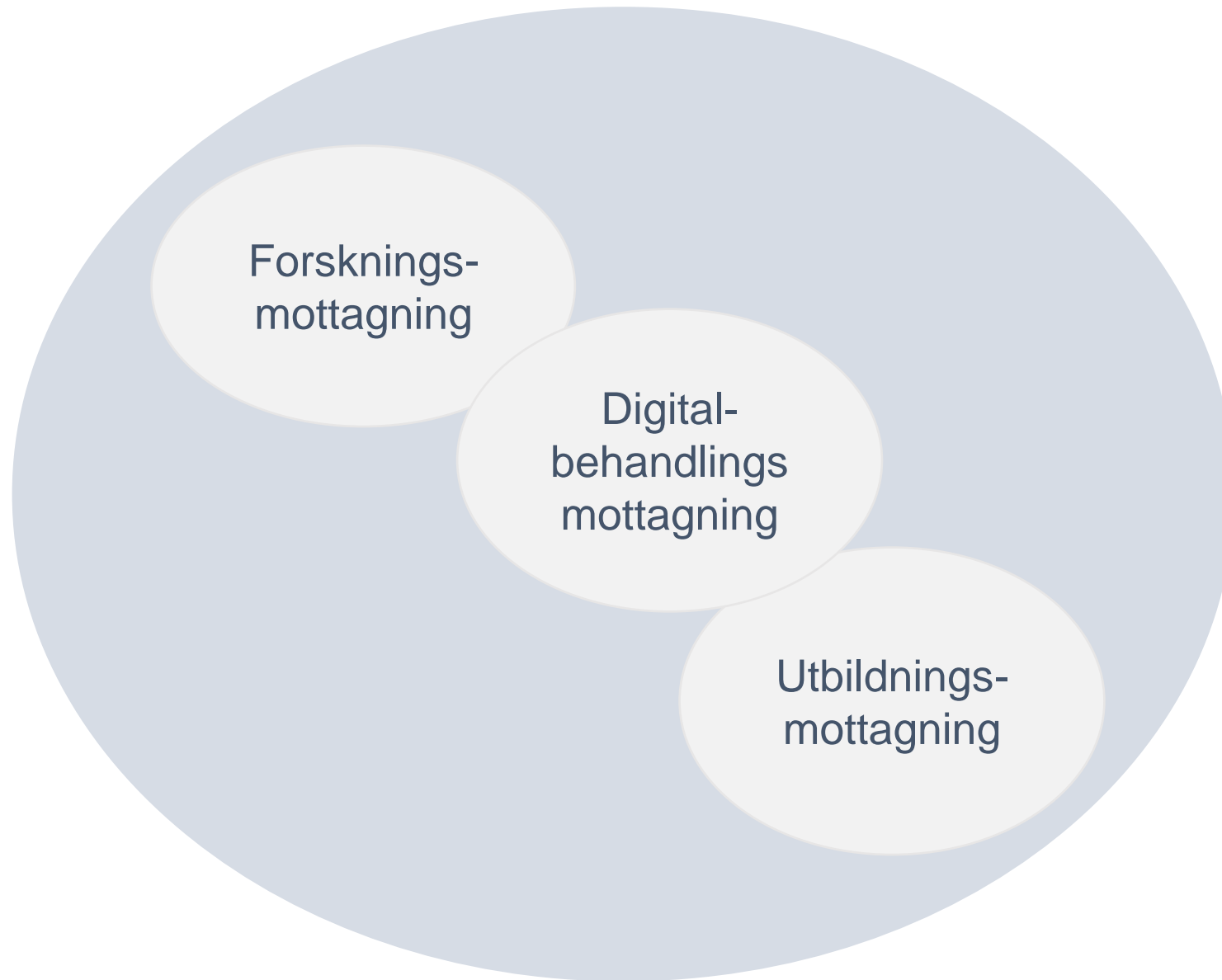
Psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Verksamhetsområde barn- och ungdomspsykiatri

- Verksamhetsområde
- Ledning och stab
- Område
- Enhet

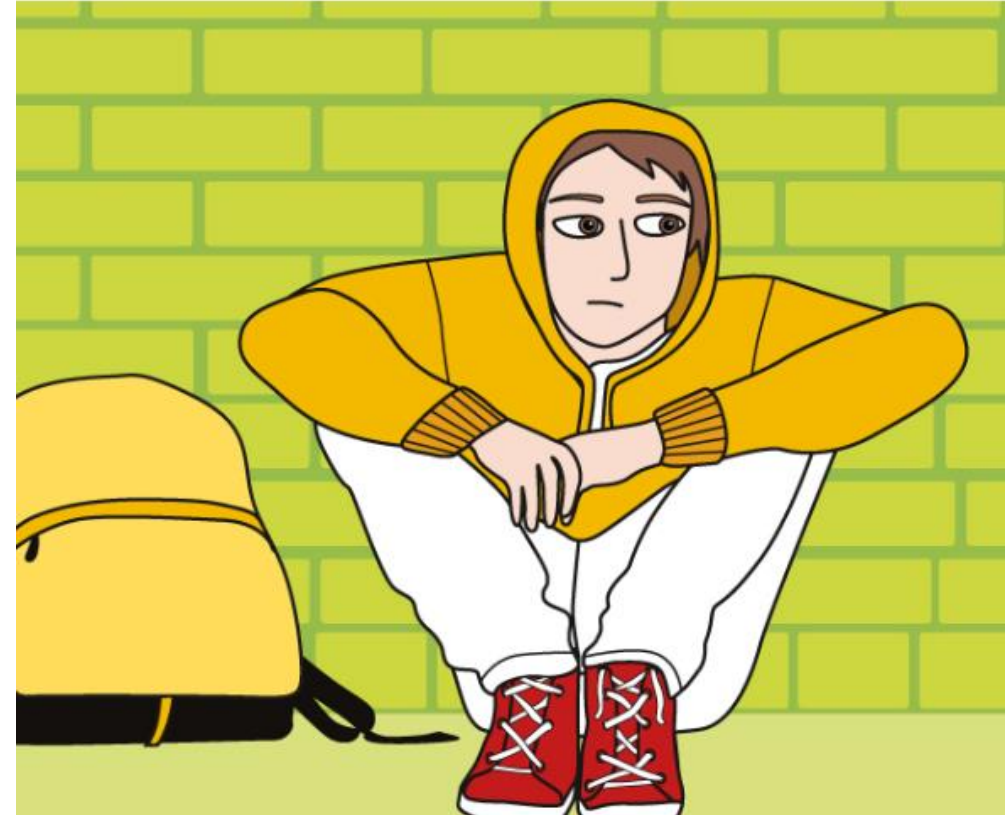

Ny regional enhet, fokus digitala insatser

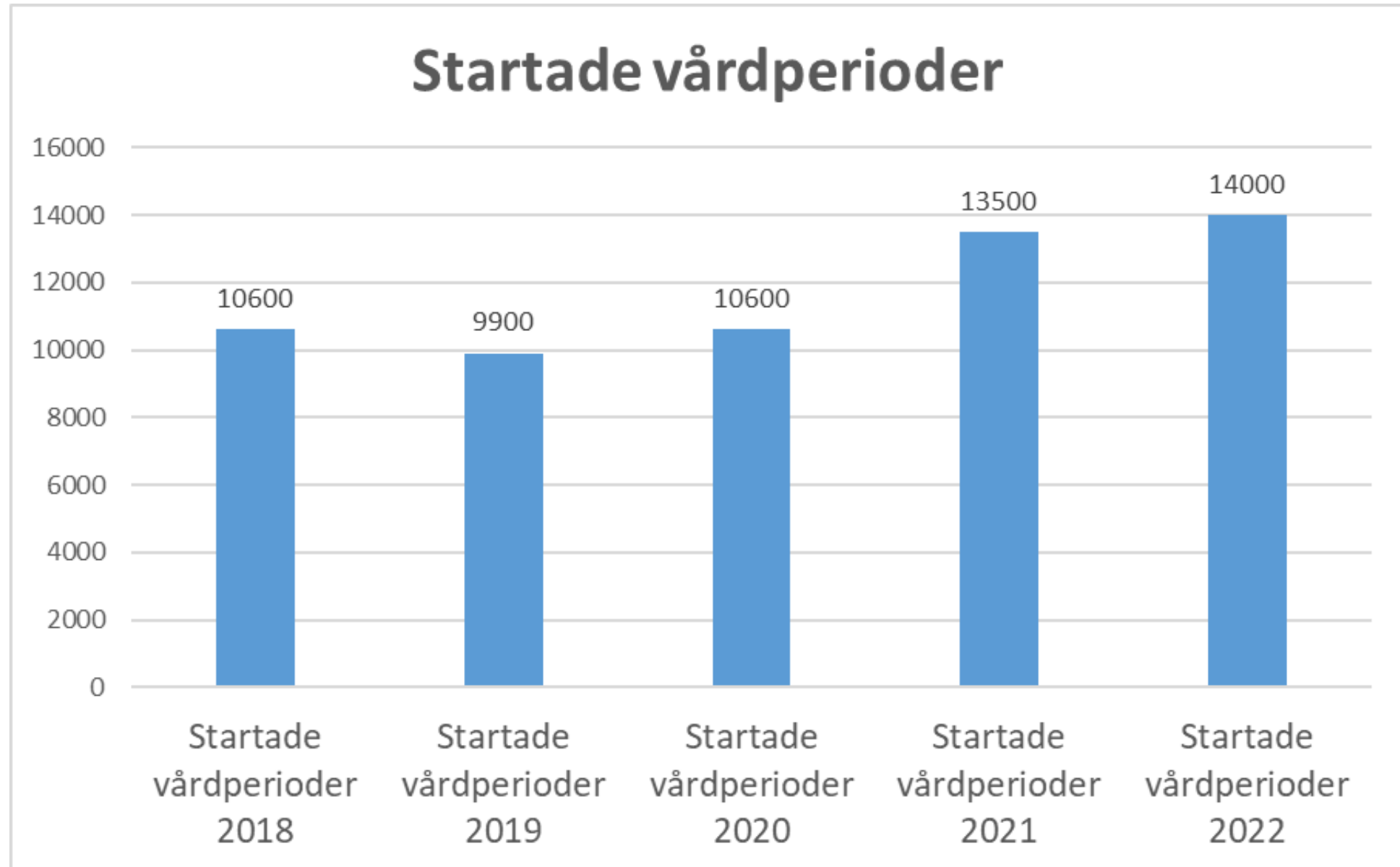
Skåne ligger högt i antal barn med Bup specialist kontakt

- Under 2022 hade 6,4 procent av alla barn i Sverige patientkontakt med specialist Bup
- Bup Skåne specialist 8.4%
- Bup Skåne har en 100 % ökning de senaste 10 åren antal patienter
- Då ingår inte alla som får insatser via första linjen, elevhälsa, ungdomsmottagning, unga vuxna, privata vårdgivare mm.

SKR:s årliga rapport Psykiatri i siffror

Antal nya patienter (startade vårdperioder/år)

Flera faktorer påverkar barn och ungas psykiska hälsa

- Uppväxtvillkor, hemmiljö, socioekonomiska förutsättningar, föräldrarnas mående
- Användningen av digitala medier (oklar påverkan)
- Fritid och tillgång till fysisk aktivitet.
- Brister i skolans funktion bidrar till den ökade psykiska ohälsan bland barn och unga (15 - 16 % utan behörighet att söka gymnasium)
- Stora utmaningar på arbetsmarknaden för unga, press på grund av de ökade kraven på arbetsmarknaden.

FHM slutsats är att den svenska skolan behöver stärkas. Med bättre skolresultat får barn och unga också större möjligheter på arbetsmarknaden och bättre förutsättningar för en god hälsa.

[Därför ökar psykisk ohälsa bland unga — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-folkhalsomyndigheten/om-och-for-oss/for-unga-och-barn)

Psykisk ohälsa som barn en riskfaktor som vuxen

Psykisk ohälsa i barndomen kan få flera allvarliga konsekvenser i vuxen ålder

Att insjukna i depression eller ångestsyndrom i ung ålder kan göra det svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och många kan behöva sjukpenning eller ekonomiskt bistånd för att klara ekonomin som vuxen. Det finns också en ökad risk för suicid, enligt en studie av Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen 2022

Sjukskrivningar i psykiatriska diagnoser är vanligast

Av samtliga pågående sjukfall i december 2022 var knappt hälften sjukfall med en psykiatrisk diagnos. Andelen psykiatriska diagnoser bland pågående sjukfall är högre än andelen psykiatriska diagnoser bland startade sjukfall.

Försäkringskassan 2023

Fler åtgärder för ökad tillgänglighet till Bup behövs

- Ett fortsatt intensivt utvecklingsarbete
- Implementera arbetssätt för stegvis vård
- Bygga ut primärvårdsnivån
- Effektivare arbetssätt för ökad produktivitet
- Digitalisering
- Kraftsamling psykisk hälsa-
ökad samverkan och förebyggande insatser

Utmaningar för den barnpsykiatriska vården

Antalet barn och unga vuxna som behandlas för depression och ångestsyndrom ökar.

Betydligt fler flickor och unga kvinnor jämfört med pojkar och unga män som får behandling.

Stora regionala skillnader råder vad gäller vård och behandling av psykiatriska tillstånd och sjukdomar.

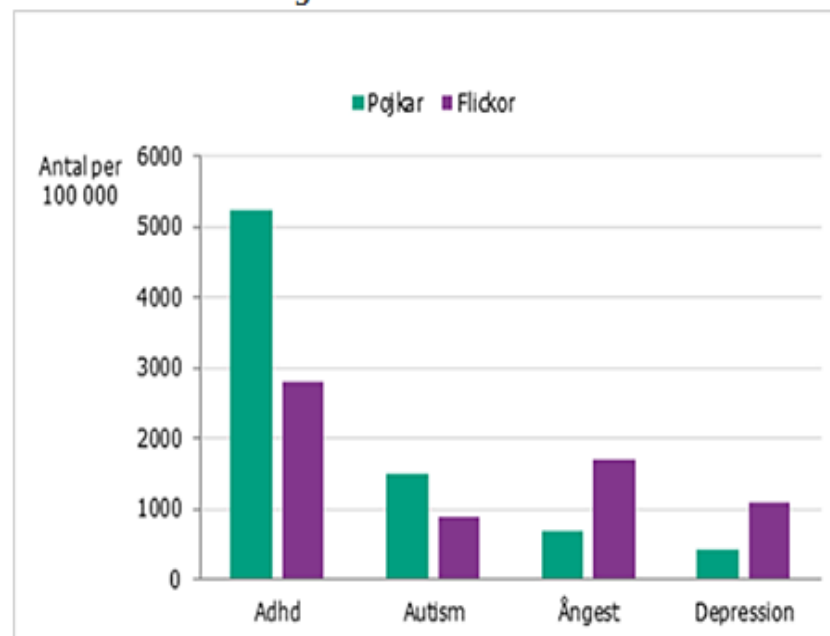
[Fler barn och unga får vård och behandling för psykisk ohälsa - Socialstyrelsen](#)

Adhd vanlig orsak till besök i psykiatri

År 2019 besökte 7 procent av pojkarna och 6 procent av flickorna i åldern 10–17 år den psykiatriska vården. Adhd var den vanligaste diagnosen bland båda könen, även om det var nästan dubbelt så många pojkar som flickor vårdades för detta. Den nästa vanligaste diagnosen bland pojkar var autismspektrumsvårigheter och bland flickor ångestsyndrom.

Figur 3. Antal pojkar och flickor 10–17 år per 100 000 invånare som vårdats i psykiatrisk öppen- eller slutenvård uppdelat på huvuddiagnos 2019.

Datakälla: Patientregistret.

[Statistik om barns psykiska hälsa — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Omställning VIP adhd – Insats först

Stöd direkt när behov identifierats

Flera insatser kan ges utan diagnos

Utred endast tillräckligt mycket för att kunna erbjuda insats

Omställning Bup Skåne:
Insatser startar redan på
Bup Skåne online

Nytt uppdrag Första Linjen

Insatser på specialistnivå innan diagnos

Koncentrationsproblem och adhd

SVP för likvärdig tillgänglig vård och kunskapsstyrning

Bup Skånes standardiserade vårdprocesser (SVP) är vägledande och syftar till likvärdig vård.

De fungerar som stöd till medarbetare i det kliniska arbetet.

SVP bygger i förekommande fall på [SFBUP:s rikt-linjer](#) och är framtagna av regionens expertis utifrån aktuell vetenskap och beprövad erfarenhet. Medarbetare rekommenderas använda de [nationella vård och insatsprogrammen \(VIP\)](#) för stöd i tillämpningen av SVP.

SVP följer SFBUP:s principer om stegvis vård och är indelade i utredning respektive behandling.

Vad är Steg I material?

Psykopedagogisk insats i familjekontext.

Syftet är att få ökad kunskap om diagnosen och hur man kan arbeta på egen hand

Målet med insatsen är att kunna erbjuda barn och familj ***snabb hjälp*** och samtidigt ge en ***bra grund*** för eventuell ***fortsatt behandling***.

Användbart **oavsett vårdnivå!**

Steg 1 materialet skickas via 1177

Beskriver behandlingar tex OCD (tvång)

– för yngre barn

Tvångsmonstret roar sig med att säga åt dig vad du ska göra

TVÄTTA
HÄNDERNA!

Och varje gång du lyder...

... så växer monstret!

HAHAHA!

Men om du lyckas stå emot monstrets befallning....

TVÄTTA
HÄNDERNA!

... Och låter bli att tvätta händerna...

... då krymper monstret!

NEEEEEJ!

Behandling i grupp; steg I och II

Förstärkt psykoedukation "steg I b"

digitala, digifysiska och fysiska grupper

riktade och diagnosövergripande

- Skills- psykoedukation anhörig/ungdom/barn
- Hantera oro
- OCD-behandlingsgrupp
- Känslostarka barn
- Må bättre – depressionsgrupp
- PTSD/Trauma- psykoedukation/stabilisering
- med flera....

SVP innehåller även användarguider, sessionsmaterial
individuellt och i grupp
Ex Självskada steg I – sessionsmaterial

Introduktion

Steg I självskadebeteende är en grundläggande behandlingsinsats riktad till ungdom (över 10 år) och närstående. Insatsen innehåller foldrar och filmer riktade till ungdom och närstående samt fem behandlingssessioner som beskrivs i detta material.

Session 1 - Gemensam förståelse och psykoedukation. Sessionen bygger på innehållet i filmen "Vad är självskadebeteende?".

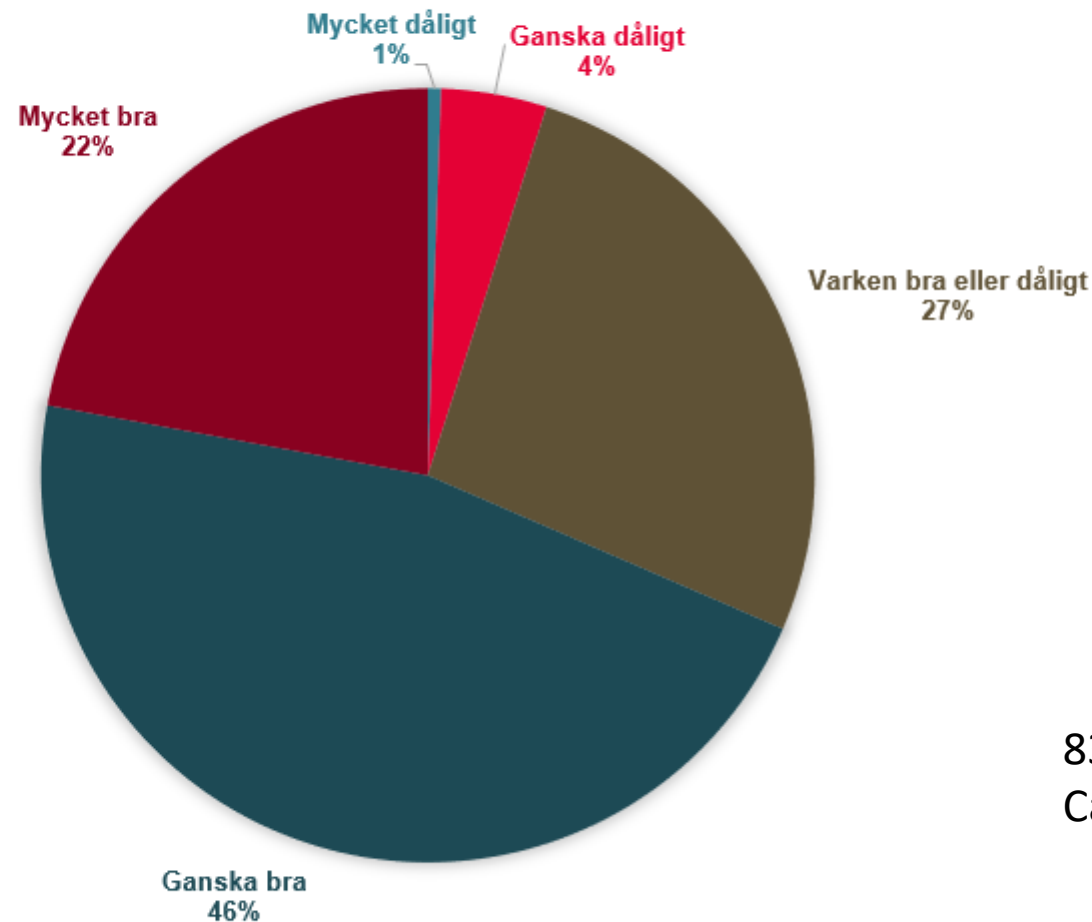
Session 2 - Strategier som hjälper på kort sikt

Session 3 - Psykoedukation om känslor och känsloreglering

Session 4 - Föräldrastödjande samtal. Sessionen bygger på innehållet i filmen "Att vara närstående till en ungdom med ett självskadebeteende".

Session 5 - Uppföljning, summering och avslut

Vad tycker du om de material för psykoedukation som tagits fram?

8350 st utskick via 1177 2022
Ca 3400 st jan-april 2023

Tack för uppmärksamheten!

[Start](#) [Mottagningar och avdelningar](#) [För barn och unga](#) [Psykiatri för vuxna](#)

[Start](#) / [För barn och unga](#)

För barn och unga

Här hittar du råd och självhjälp för att må bättre psykiskt och hjälpa andra. Du hittar även kontaktvägar och information om hur du kan få hjälp.

Bup Skåne online - råd till dig som är ung

Här hittar du fakta, självhjälp och tips på hur du kan ta hand om dig själv och din psykiska hälsa.

Råd till dig som vuxen

Här hittar du information och råd om hur du som förälder, närstående eller annan viktig vuxen kan hjälpa barn och unga.

Kontakta Bup

Kontakta oss via chatt, telefon eller våra e-tjänster.

Vad kan jag få hjälp med på Bup?

Bup erbjuder rådgivning, behandling och utredning för dig som är under 18 år.

Första besöket på Bup

Här kan du läsa om hur besöket går till, och om vad som är bra att känna till inför ditt första besök på Bup.

Filmade föreläsningar

Lär dig mer om till exempel koncentrationssvårigheter, stress, sömnproblem och konflikter i familjen.

Fredrik Löfgren
Områdeschef Malmö Trelleborg
Fredrik.Lofgren@skane.se